

for at raadføre sig med dem. Deres Bemærkninger ligeoverfor de Udtalelser, der ere komne fra Magistraten, synes at bære Spor af ligesaa stor Iver for at undersøge det Rette og for at komme til det rigtige Resultat, og de støtte sig paa ligesaa fuldstændige Oplysninger og Angivelser som Magistratens; og dog komme de til et ganske andet Resultat. Naar man seer Magistratens og disse Mænds Fremstilling ligeoverfor hinanden, saa skulde man ikke kunne troe, at den samme Sag kunde blive opfattet paa to saa forskellige Maader, og da der jo dog om to Aar skal nedsettes en Kommission til at undersøge disse Forhold, saa er jo det, som Andragendet her gaar ud paa, kun at nedsette denne Kommission noget tidligere og indbrage dette Spørgsmaal derunder saa betimeligt, at man nærmere kan komme til at see, hvorledes det hænger sammen. Den ærede Minister sagde, at naar der var foresaldet Ting, som paa en eller anden Maade havde virket saaledes, at man maatte antage, at Bestatningsværen ikke havde været den, som man forudsatte, da Bestatningen blev paalagt, som Tilfældet f. Ex. engang var med Ribe, hvor deres Midler til Underhold vare komne til at gaae fra dem ved Aggerkanals Aabning, saa fandt han det rigtigt at lade indtræde en Eftergivelse af Skatterne, men, hvor dette ikke var Tilfældet, der burde man ikke gjøre det, og han spøiede til: „Her er ikke indtraadt noget Saa-dant, hverken materielt eller politisk“, saaledes troer jeg, han sagde. So, „politisk“ er det, der er indtraadt, noget. Hvad er det, der er skeet med de udenbys Grundeiere? De byggede, og det var vist meget rigtigt, meget idrigt og meget i Haab om en helbig Fremtid. Ingen stoppede dem deri, Ingen advarede dem i Tide, og Ingen anlagde Skattemaalstoffet, ligesom en Bygning var bleven færdig, saaledes at Enhver kunde vide, hvad der vilde skee. Der blev vel forhandlet om nye Skatter, og det blev sagt, at det kunde forventes, at der vilde komme Skattepaalæg, men fordi dette blev sagt, derfor vidste de ikke, at Skattepaalæget skulde have tilbagevirkende Kraft og ramme, hvad der alt var udført. Det, som bedst beviser, at de ikke have troet dette, er, at de handlede — og det indrømmer jeg meget gjerne

— uforsigtigt; de byggede hurtigt færdigt, for at være færdige, førend den nye Bestatning naaede dem. Jeg troer, at Ingen vil nægte, at det er gaaet saaledes til, at istedetfor med Alvor fra Magistratens Side at vaage over, hvad der foregik derude fra første Begyndelse, og møde det med saadanne Midler, at de Paa-gjældende klart indsaae, hvorledes det skulde gaae, saa lod man en Tid gaae hen, indtil i Kjøbenhavn Skinsygen ligeoverfor de udenbys Grundeiere over, at de skulde kunne leie deres Leiligheder bort med stor Fordeel og derved bringe Veien til at synke i Kjøbenhavn, bragte Sagen i Bevægelse, og hvad skete saa? Saa kom her just ved Slutningen af den opadgaaende Periode i 1857 et Lovforslag ind i Landstinget, der i det første Dieblik gjorde sig gjældende som en Forholdsregel for Sundhedens Skyld; Ingen drømte om, at det var en Skattelov førend ved Sagens tredie Behandling. Jeg troer, at naar man undersøger den hele Forhandling, der da foregik, vil man finde, at man under første og anden Behandling kun havde Die for Sundhedsvæsenet, og først ved tredie Behandling vil man møde en rigtig alvorlig Undersøgelse af Loven som Skattelov. Derpaa kom Loven her ind i Thinget; der var ikke megen Tid til at betænke sig; man troede dengang, at der ikke var store Vanskeligheder i Veien, og Loven gik derfor vist glattere igjennem her, end den burde. Naar man nu efterseer denne Lov, saa er det min Overtydning, at hvis der endnu engang skulde skrives en Bestatningslov for de samme Forhold, saa vilde den ikke paa nogen Maade blive skreven som denne. Men ikke alene blev den skreven, som den blev, den antog en ganske ny Karakter som Skattelov, idet den gik ud fra ganske andre Principer end dem, der her i Byen bleve gjorte gjældende for væsentlige Dele af det Skattepaalæg, som skete; den blev paa en vis Maade udvidet ved en ministeriel Resolution, som Indenrigsministeren gav. Den ærede Indenrigsminister sagde, at han indrømmede, at under en nedadgaaende Periode kunde en Indenrigsminister godt have forsvaret at give en anden Fortolkning, men nu er det det Besynderlige derved, at den Fortolkning, som for en stor Deel har affledkommet de Ulemper,